

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
- председнику Народне Скупштине Ивици Дачићу

ПРИМЉЕНО: 14.02.2022

Бр. јед.	Број	Прилог	Вредност
			1

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије и Закона о референдуму и народној иницијативи подносимо народну иницијативу - предлог Закона о измени и допунама Закона о рударству и геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 101/2015, 95/2018 и 40/2021).

Имајући у виду да је Законом о референдуму и народној иницијативи предвиђено да иницијативни одбор подноси Скупштини предлог ради верификације предлога (члан 59. став 1.). Такође, будући да је наведено да председник Скупштине утврђује да ли је предлог формулисан у складу са чл. 48, 57. и 59. овог закона и да ли се односи на питања из надлежности скупштине и, ако то јесте случај, обавештава о томе иницијативни одбор у року од 15 дана (верификација предлога), истичемо захтев да председник Народне Скупштине верификује предлог у хитној процедури како би скупљање потписа за народну иницијативу могло да почне што пре, на шта је председник Републике Ивица Дачић у више својих јавних наступа исказао спремност.

**ЗАКОН
О ИЗМЕНИ И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РУДАРСТВУ И ГЕОЛОШКИМ
ИСТРАЖИВАЊИМА**

Члан 1.

У Закону о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 101/15, 95/18 – др. закон и 40/21), у члану 4. став 2. тачка 5) брише се.

У тачки 7) после речи: „друге минералне сировине” додају се речи: „осим руде бора и литијума”.

Члан 2.

После члана 4. додаје се члан 4а који гласи:

„Члан 4а

Забрањују се примењена геолошка истраживања, експлоатација и прерада руде бора и литијума у Републици Србији.

Забрана из става 1. овог члана примењује се даном ступања на снагу овог закона.

Одобрења за извођење примењених геолошких истраживања руде бора и литијума, важећа на дан ступања на снагу овог закона, не могу се продужити.”

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о измени и допунама Закона о рударству и геолошким испитивањима садржан је у члану 97. тачка 9. Устава Републике Србије којим се утврђује да Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује, систем заштите и унапређења животне средине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

Имајући у виду ставове бројних научника пре свега уобличених на научној конференцији Српске академије науке и уметности од 6. и 7. маја 2022. године којима је јасно указано на еколошку штетност од рударења забрана примењених геолошких истраживања, експлоатације и прераде бора и литијума намеће се као логично решење, нарочито имајући у виду и одлуку Владе Републике Србије да се заустави пројекат „Јадар” који је управо требао да води експлоатацији бора и литијума на подручју Јадра. Наведеним законским решењем регулише се једнак правни третман према свим компанијама које се баве експлоатацијом бора и литијума, али у једнак правни положај доводи и еколошка заштита целе територије Србије и свих њених грађана.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона се врши уклањање бора и литијума са листе минералних ресурса односно минералних сировина од стратешког значаја за Републику Србију.

Чланом 2. Предлога закона се врши забрана примењених геолошких истраживања, експлоатације и прерада руде бора и литијума у Републици Србији, одређује датум ступања на снагу ове забране и прописује забрана продужавања већ постојећих дозвола.

Чланом 3. Предлога закона предвиђено је да закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О РУДАРСТВУ И ГЕОЛОШКИМ ИСПИТИВАЊИМА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

3. Услови и јавни интерес

Члан 4.

Минерални ресурси, ресурси подземних вода, геотермални ресурси, као и други геолошки ресурси су природно богатство у својини Републике Србије и могу се користити под условима и на начин утврђен овим законом.

Минерални ресурси односно минералне сировине од стратешког значаја за Републику Србију су:

- 1) нафта и природни гас;
- 2) угаљ;
- 3) руде бакра и злата;
- 4) руде олова и цинка;
- 5) руде бора и литијума;

6) уљни глинци (уљни шкриљци, односно шејлови);

7) друге минералне сировине, ОСИМ РУДЕ БОРА И ЛИТИЈУМА одређене посебним актом Владе на предлог министарства надлежног за послове геолошких истраживања и/или за послове рударства (у даљем тексту: Министарство).

Геолошка истраживања и експлоатација минералних сировина су у јавном интересу.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се експлоатација врши у заштићеном подручју или подручју еколошке мреже, јавни интерес и значај утврђују се у складу са законом којим се уређује заштита природе.

За потребе привредног субјекта, у приватној или јавној својини, који је носилац истраживања и/или носилац експлоатације минералних сировина, које су одређене као сировине од значаја у смислу става 2. овог члана, може се вршити експропријација непокретности.

Привредни субјект из става 5. овог члана има права и обавезе корисника експропријације.

Ради заштите стратешког интереса Републике Србије, посебним актом Владе одредиће се представник Министарства као заступник државног интереса у привредним друштвима са државним капиталом, које врше примењена геолошка истраживања и експлоатацију минералних сировина из става 2. овог члана.

Експропријација непокретности из става 5. овог члана, спроводи се сходно прописима којима се уређује експропријација.

Примењена геолошка истраживања и експлоатација урана, никла и кобалта може се вршити само уз претходну сагласност Владе на предлог Министарства и у складу са законом којим се уређује заштита природе.

ЧЛАН 4А

ЗАБРАЊУЈУ СЕ ПРИМЕЊЕНА ГЕОЛОШКА ИСТАЖИВАЊА, ЕКСПЛОАТАЦИЈА И ПРАДА РУДЕ БОРА И ЛИТИЈУМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.

ЗАБРАНА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ДАНОМ СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ОДОБРЕЊА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ПРИМЕЊЕНИХ ГЕОЛОШКИХ ИСТРАЖИВАЊА РУДЕ БОРА И ЛИТИЈУМА, ВАЖЕЊА НА ДАН СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, НЕ МОГУ СЕ ПРОДУЖИТИ.

Предлог подноси иницијални одбор.

Чланови иницијалног одбора:

1. Саво Манојловић, [REDACTED] са пребивалиштем у Београду, [REDACTED] (председник Удружења за заштиту уставности и законитости)

Саво Манојловић

2. Златко Кокановић, [REDACTED] са пребивалиштем у Лозници, [REDACTED] (подпредседник Не дамо Јадар)

Златко Кокановић

3. Љиљана Браловић, [REDACTED] са пребивалиштем у Прањани, Горњи Милановац, [REDACTED] (председник Сувоборска греда)

Љ. Браловић

4. Марина Павлић, [REDACTED] са пребивалиштем у Београду, [REDACTED] (извршна директорка Крени - Промени)

Марина Павлић

5. Кристина Урошевић [REDACTED] са пребивалиштем у Краљеву, [REDACTED]

Кристина Урошевић

Београд, 14. фебруар 2022. године